

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
I 188 88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 223-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603 400.

Niemiecka kolonia dla żydów

Chamberlain ma zaofiarować Tanganicę dla uchodźców

LONDYN, 20. 11. (PAT). Redaktor polityczny dziennika „The People“ pisze, iż Chamberlain ma rzekomo oznajmić w poniedziałek w izbie gmin, że ANGLIA ZAMIERZA POZWOLIĆ NA OSIEDLENIE SIĘ UCHODźCÓW ŻYDOWSKICH W TANGANICE.

LONDYN, 20 listopada. (Tel. wł.). Oświadczenie prem. Chamberlaina o planach UDZIELENIA PRZEZ RZĄD POMOCY UCHODźCOM ŻYDOWSKIM, zapowiedziane na dziś, oczekiwane jest z wielkim zainteresowaniem przez tutejsze koła polityczne. Oświadczenie swe premier złoży podczas debaty nad wnioskiem Labour Party, dotyczącego zwołania konferencji mocarstw, które mogą udostępnić dla żydów terytoria kolonialne. Prócz premiera, przemawiać będzie z ramienia rządu również kanclerz ks. Lancasteru, lord Winterton, jako przewodniczący konferencji w Evian.

Nie należy sądzić, by w kwestii uchodźców żydowskich Anglia uczyniła jakiś rzeczywisty wysiłek, gdyż informacje, otrzymane z wiarygodnych źródeł, dowodzą, że opinie, głoszone publicznie przez członków gabinetu, jak lorda Zetlanda oraz sir John Simona, prócz wybitnych osobistości duchownych i świeckich, SĄ RACZEJ PLATONICZNE.

PODOBNI, jak przez swą katastrofalną politykę palestyńską Anglia zabagniła sprawę emigracji do Palestyny, tak opozycja angielska przeciwko rozszerzeniu akcji konferencji w Evian i na uchodźców z innych krajów, nietylko z Niemiec, skutecznie sparaliżowała działalność całego komitetu konferencji, który od lipca literalnie nic w tej kwestii nie zrobił.

Na 28 bm. zwołane zostało posiedzenie komitetu konferencji w Evian, złożonego z przedstawicieli An-

glii, Francji, Stanów Zjednoczonych, Brazylii, Argentyny i Holandii. Poza tym dyrektor angielskiego biura konferencji, amerykańsin George Rublee, stara się bezskutecznie o wyjazd do Berlina, CELEM PRZEDYSKUTOWANIA ZAGADNIENIA Z WŁADZAMI NIEMIECKIMI. Wątpliwe jednak, czy cokolwiek zostanie zrobione przed przyjazdem do Londynu Myron Taylor, który wyjeżdża z Nowego Jorku dopiero 25 bm., tak iż przed grudniem żadne decyzje nie będą powzięte.

Wreszcie należy stwierdzić z naciskiem, że rząd angielski nadal jest przeciwny rozszerzeniu akcji przez uwzględnienie całokształtu zagadnienia emigracji żydowskiej i PRAGNIE OGRANICZYĆ JĄ TYLKO DO DORAŻNEJ POMOCY UCHODźCOM ŻYDOWSKIM Z NIEMIEC.

Bogactwa naturalne Tanganai

TANGANAIKA jest była kolonią niemiecką, a obecnie stanowi brytyjski kraj mandatowy. Położona jest w Afryce wschodniej, na południe od Abisynii, nad oceanem Indyjskim. — Od Madagaskaru dzieli ją kanał Mozambicki.

TANGANAIKA zajmuje obszar 341,552 km. kw. i zamieszkała jest przez 5 milionów ludzi. Kraj jest żyzny, posiada bogactwa naturalne, głównie grafit, węgiel kamienny i złoto. Obecnie eksportuje się z Tanganai w dużych ilościach kawę i bawełnę. Stolicą Tanganai jest Dar es - Salam.

Obecnie eksportuje się z Tanganai w dużych ilościach kawę i bawełnę. Stolicą Tanganai jest Dar es - Salam.

Obecnie eksportuje się z Tanganai w dużych ilościach kawę i bawełnę. Stolicą Tanganai jest Dar es - Salam.

Obecnie eksportuje się z Tanganai w dużych ilościach kawę i bawełnę. Stolicą Tanganai jest Dar es - Salam.

Po stronie żydów -- przeciwko Niemcom staje zwarcie cały świat cywilizowany

LONDYN, 20. 11. (ZAT). British United Press donosi z Waszyngtonu, że amerykański minister pracy pani Frances Perkins opracowuje projekt WPUSZCZENIA DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH W PRZECIĄGU ROKU 81.000 UCHODźCÓW Z NIEMIEC. Ma się to stać „na poczet normalnej kwoty imigracyjnej w następnym trzyleciu“.

WASZYNGTON, 20. 11. (ZAT) W wyniku konferencji, odbytej z prezydentem Rooseveltem, minister pracy pani Francis Perkins zożyła oświadczenie w sprawie konieczności liberalniejszego stosowania przepisów imigracyjnych. Min. Perkins dodała, że nastroje opinii amerykańskiej w kwestii imigracyjnej jeszcze nie skryształizowały się.

Na skutek polecenia prezydenta Roosevelta przedłużono na dalsze sześć miesięcy wizy blisko 15.000 żydów niemieckich i austriackich na terenie Stanów Zjednoczonych.

Byłoby okrutne i nieludzkie

Holandia zajmie się dziećmi „Teren neutralny“ przy granicy z Rzeszą

BERLIN, 20. 11. (ZAT). — Do Niemiec przybyło z Holandii kilka osób, stojących blisko rządu holenderskiego, w związku z projektemi WPUSZCZENIA PEWNEJ LICZBY ŻYDOWSKICH UCHODźCÓW Z NIEMIEC, w szczególności dzieci, do Holandii.

W tej sprawie odbyła się w Berlinie narada z udziałem pro-

— oświadczył prezydent Roosevelt na konferencji prasowej w Białym Domu — gdyby się dziś odesłało z powrotem do Niemiec tych żydów, którzyby niewątpliwie od razu umieszczeni zostali w obozach koncentracyjnych. Prezydent Roosevelt oświadczył, że osobiście jest za przedłużeniem prawa pobytu tych żydów na czas nieograniczony, w ramach obowiązujących ustaw jest to jednak niemożliwe.

Członek kongresu O'Toole oświadczył, że na styczniowej sesji kongresu zgłosi wniosek w sprawie ZERWANIA STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH z RZESZĄ NIEMIECKĄ.

Generalny prokurator U. S. A. Cummings, oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że przesładowanie żydów w Niemczech musiały wstrząsnąć sumieniem świata. Pogrom żydów w Niemczech da się porównać tylko do przesładowań chrześcijan w pierwszym stuleciu ery chrześcijańskiej.

fesora Slooteaaker de Bruine z Utrechtu oraz przedstawicieli polselstwa holenderskiego. Według innego planu ma być utworzony „TEREN NEUTRALNY“ na pograniczu niemieckoholenderskim, gdzie dzieci żydowskie z Niemiec mają zamieszkać w specjalnie wybudowanych barakach pod opieką nauczycieli i wychowawców.

Na 4 dni Belgia otwiera granice

BRUKSELA, 20. 11. (ZAT). — Minister sprawiedliwości oświadczył, że na przeciąg 4 dni GRANICA BELGIJSKO - NIEMIECKA BĘDZIE OTWARTA DLA UCHODźCÓW ŻYDOWSKICH Z NIEMIEC.

Sprawa przywrócenia normalnego ruchu granicznego będzie zadecydowana przez parlament we wtorek.

LONDYN, 20. 11. (ZAT). — „Daily Mail“ donosi z Brukseli, że premier Spaak oświadczył, iż Belgia wpuściła już 1500 uchodźców żydowskich z Niemiec i gotowa jest PRZYCHYLNIE PO-TRAKTOWAĆ SPRAWĘ WPUSZCZENIA DAJSZYCH UCHODźCÓW.

Akcja antyreligijna Rzeszy

Niemcy rzucają wyzwanie całemu światu chrześcijańskiemu

PARYŻ, 20. 11. (Tel. wł.) Artykuł wstępny w dzisiejszym „Journal des Debats“ pt. „Strzał przeciwreligijny Trzeciej Rzeszy“ wywodzi, że ostatnie zamierzenia hitlerowców zmierzają do zagłady całego życia religijnego w Niemczech i po rozprawieniu się z ludnością żydowską przy-

W parlamencie belgijskim zakomunikowano, że codzinnie rozpatrywane są przychylnie pety-

Kanada chce sfinansować większą imigrację uc

OTTAWA, 20. 11. (ZAT). Jak się ZAT dowiaduje, GRUPA ŻYDÓW W KANADZIE GOTOWA JEST SFINANSOWAĆ większą imigrację żydowskich uchodźców, jeśli rząd kanadyjski zezwoli na ich przyjazd do kraju.

NOWY JORK, 20. 11. (ZAT). Prasa nowojorska donosi z Rio de Janeiro, iż brazylijski minister spraw zagranicznych Orlando wyraził gotowość współpracy przy rozwiązaniu zagadnienia uchodźców i WPUSZCZENIA PEWNEJ LICZBY UCHODźCÓW. „Przyjmujemy ich z otwartymi ramionami“ — oświadczył minister według relacji prasy amerykańskiej.

cje żydowskie w sprawie zezwolenia na imigrację w liczbie 300.

Kanada chce sfinansować większą imigrację uc

LONDYN, 20. 11. (PAT). Prasa londyńska donosi, iż premier Nowej Zelandii Savage oświadczył, iż rada ministrów Nowej Zelandii wkrótce rozpatrzy sprawę wpuszczenia pewnej liczby uchodźców żydowskich do kraju.

Z Adelaidy donoszą, że przewodniczący synodu ewangelicko - luteranckiego dr. Janschow oświadczył, iż NIEMCY W AUSTRALII GOTOWI SĄ POPRZEC ŻYDOWSKIE PLANY OSIEDLEŃCZE w Australii przez udzielenie pożyczek na pokrycie sum niezbędnych dla imigrantów przy urządzaniu się w kraju.

skiemu. Według teorii niemieckich rasistów jedynym suwerennym germańskim państwem narodowo - socjalistycznym a jedynym Bogiem — Führer. Taka koncepcja hitlerowska jest zbliżona do koncepcji antyreligijnej sowieckiej.

dzie kolej na kościół katolicki i na wyznawców wierzeń Chrystusowych, by na gruzach 2.000-letniej tradycji kościoła katolickiego stworzyć w Niemczech tak zwane „bóstwo germańskie“. Akcja antyreligijna w Trzeciej Rzeszy jest więc wezwaniem rzuconym całemu światu chrześcijań-

TROCKI TRZECIEJ RZESZY

Proces przywódcy opozycji hitlerowskiej w Niemczech

Prasa angielska i francuska alarmowały ostatnio opinię publiczną wiadomością o wykryciu w Niemczech spisku na życie Hitlera i szeregu przywódców narodo-socjalistycznych, łącząc te wiadomości z aresztowaniem Ernesta Nikischa, który ma być rzekomo przywódcą tego spisku.

Opozycja w hitleryzmie

W rzeczywistości sprawa przedstawia się nieco inaczej. — Ernest Nikisch został istotnie aresztowany, a proces jego, budzący ogromne zainteresowanie, wyznaczony został na 21 listopada r. b.

Nikisch jest jednym z najstarszych członków partii narodo-socjalistycznej, a zarazem jednym z najstarszych i najbardziej wpływowych ideologów partii. Właściwą jego zbrodnią, za którą odpowiadać będzie przed trybunałem ludowym, — jest „herezja i zdrada wobec programu partyjnego, podżeganie do buntu i zarażenie swymi zasadami rewolucyjnymi 7 tysięcy członków partyjnych”. — Nikisch jest kontynuatorem najwcześniejszej opozycji krańcowo-lewicowej w partii hitlerowskiej, której głośnymi wodzami byli Gregor Strasser i Feder, obaj „nieszkodliwieni” przez panujący reżym.

Rumunia się zbroi

W czasie wizyty króla Karola w Londynie, zwiędził on m. in. również niektóre fabryki broni. Zainteresowanie to jest zupełnie zrozumiałe z uwagi na wysiłki, podejmowane przez Rumunię w kierunku uniezależnienia się i całkowitej samowystarczalności na odzink przemysłu wojennego. Ośrodkiem centralnym przemysłu wojennego jest obecnie Braszów, gdzie znajdują się zakłady „Astra”, „Metrom” oraz fabryka samolotów „IAR”. W ostatnich trzech latach wszystkie te przedsiębiorstwa znacznie wzrosły pod kierownictwem zdolnych fachowców.

Doświadczenia z lat 1916 — 1918, gdy Rumunia uzależniona była przy dostawie broni od Archangielska i Władywostoku są bodźcem dla tych wysiłków.

W zakładach inż. Malaxy budowane są lokomotywy, wagony i najnowsze broń. Inne zakłady wyrabiają broń wszelkiego rodzaju. Fabryka rur zaopatrywać może cały przemysł naftowy w Rumunii, gdyby zagrożona została jego produkcja w razie wojny, a Rumunia odcięta od reszty krajów przemysłowych. Tam znajdują się również zakłady dla wyrobu stali szlachetnej (chromowej i bromowej), potrzebnej do wyrobu broni i różnych instrumentów. Zakłady te mają być zupełnie uniezależnione od zagranicy.

Główna grupa zakładów inż. Malaxy położona jest niedaleko Starogo Tohanu (Tohanul Vechiu) pod Braszowem. Zakłady te połączone są autostradą.

Drugim wielkim przedsiębiorstwem, pracującym dla obrony państwa, jest fabryka „Astra”, która pierwotnie zajmowała się wyrobem wagonów kolejowych. Leży ona również niedaleko Braszowa i jest dopełnieniem zakładów „Reszyca”. Głównie wykańcza tuły dział, karabiny maszynowe i karabiny ręczne, jakoteż przeprowadza montaż broni.

Praca w zakładach „Astra” jest obecnie tak udoskonalona, że nawet tak skomplikowana broń, jaka jest przeciwlotnicze działo Vickersa, jest produkowane seryjnie. Fabryka „Metrom” położona również w tej okolicy, zajmuje się tylko wyrobem ładownic.

Wiadomo powszechnie, że pierwszymi teoretykami narodo-socjalizmu byli nie sam Hitler i jego najbliżsi, lecz robotnik Drexler oraz Strasser i Feder. Program ich był radykalnie lewicowy, a dopiero Hitler, przejąwszy ich zasady programowe, zlagodził je, pozbawił zbytniego radykalizmu i przystosował do gustu mieszczaństwa. Oczywiście to „zlagodzenie” programu wywołało bunt ze strony pierwszych ideologów ruchu, to też zostali oni zgładzeni w pamiętnym dniu czystki partyjnej (Röhm in.). Z wybitniejszych ideologów ocalał wówczas jedynie Nikisch; pozostał on wierny ideom skrajnie lewicowym i śmiało i otwarcie głosił w szeregach partii te zasady, wywierając poważny wpływ zarówno osobiście, jak i przez swój organ „Opór”. Ostatnio jednak zaczął zbyt wyraźnie propagować hasła rewolucyjne, a gdy wreszcie wydał książkę pod tyt. „Trzecia figura imperialistyczna”, wyszedł rozkaz konfiskaty tej książki, zawieszenia pisma „Opór”, a Nikisch i jego współpracownicy zostali aresztowani i czeka ich prawdopodobnie kara śmierci.

„Mein Kampf” Nikischa

Książka Nikischa — według relacji „Kurierza Polskiego” — jest pięmiennym manifestem narodo-socjalistycznego bolszewizmu, wywodzącego się z „czarnej Reichswehry”. Założenie jego brzmi: każdy wielki naród musi w pewnym stadium swego rozwoju odczuć żywiolową żądzę władzy bezgranicznej; ekspansji planetarnej. Rodzi się idea imperialistyczna, która, rozkwitając, ogarnia wszystkich obywateli państwa od dygnitarza do żebraka i w swym pochodzie przewyżcza przyrodzone tany geograficzne i ekonomiczne. To właśnie stadium przeżywa obecnie naród niemiecki, a realizuje narodo-socjalizm. Ale tragedią narodo-socjalizmu jest to, że nie posiada idei mesjanistycznej.

„Brak mi — powiada Nikisch — tej subiektywnej uczciwości, tej świętej magii, która podbija serca ludzi na całym świecie. Teoretycy narodo-socjalizmu są przekonani, że wynaleźli nową mistykę, ale ta mistyka jest zbyt prowincjonalna i nacjonalistyczna. Nie jest to gwiazda świecąca wszystkim narodom”.

Antysemityzm nie może porwać mieszkańców wszystkich pięciu części świata, a już w żadnym razie wzniecić płomienia nowej wojny, gdyż na kuli ziemskiej za mało jest żydów. Antykomunizm jest, zdaniem Nikischa, ideologicznie bezpłodny, obecnie zaś bezprzedmiotowy, gdyż od komunizmu odwróciła się nawet Rosja sowiecka. „Religia germańska” i kult Wotana mogą znaleźć oddźwięk w romantycznych sercach niemieckich, ale poza granicami Niemiec są niezrozumiałe i często śmieszne. Tak więc, pod hasłem niemieckiego prowincjonalizmu podbój świata jest niemożliwy. Podbić świat potrafi jedynie „idea — figura” o imperialistycz-

nym rozmachu i zasięgu planetarnym”. „Figura” ta winna być równie radykalna, jak dzisiejszy kryzys światowy, „anty Zachód”, skierowana przeciw „głęboko zakorzenionej hierarchii socjalnej, przeciw chrześcijaństwu, własności prywatnej i krępującemu osobowości uczuciu narodowemu”. Siłą zaś „antymieszczańską”, zdolną zburzyć dzisiejszy porządek społeczny, posiadającą wszystkie zalety barbarzyńców i kształtującą nowy typ

KAHAN PIOTRKOWSKA 80 SUKNA I KORTY

ludzi — misjonarzy i żołnierzy razem — jest, zdaniem Nikischa, klasa robotnicza. Odrzucając marksistowską ideę hegemonii proletariatu, Nikisch przeciwstawia jej „proletariacki imperializm”, mający złutować rozkładający się i gnijący „imperializm mieszczański”.

Nacjonal-bolszewizm

Teorię swoją nazwał Nikisch nacjonal-bolszewizmem; mistrzem swoim ten radykalny narodo-socjalizm obwołał Lenina, którego

brozurę „Co robić?” uważa za najlepsze jego dzieło i swoją ewangelię.

Nikisch nawołuje do przymierza z proletariatem Wschodu, a więc do przymierza z Rosją Sowiecką. Jest to punkt wyjścia jego programu akcji. Robotnik środkowo-europejski, połączony z Azją, podkłada swą wolę Europie, ogrzeźbę w „ohydnej demokracji”. Chłop słowiański, pastuch turkmeński i górnik gruziński — to z natury elementy antymieszczańskie, antychrześcijańskie i antyżydowskie. Pod kierownictwem niemieckich „zawodowych rewolucjonistów”, szybko wrzucą z siebie „zwietrzały pokost marksistowski” i zdobędą cały świat. Przyczyni się do tego Stalin, o którym Nikisch pisze, że „umacnia w słowiańskim, azjatyckim żywiole tę imperialistyczną niezawisłość, nad którą wzniósł się Lenin”.

Świat znał dotąd tylko dwie figury imperialistyczne: cesarski Rzym i chrześcijaństwo. Teraz nadchodzi „trzecia, ostateczna figura imperialistyczna: proletariackiego kosmosu”.

Przymierze w Rosji

Teoria Nikischa jest niezmiernie charakterystyczna i pouczająca.

Z wędrowki po odzyskanym kraju

Pierwsze, dobre rozczarowania

Najgorzej było tu pod koniec września, czesi byli niby jeszcze panami tej ziemi, ale wiadomo było, że tylko patrzeć, jak zaczną wyrwać za Ostrawicę, a o Polsce jakoś było głucho jeszcze i cicho. A na dobitkę to co opowiadał pan nauczyciel Havliczek, albo pan majster Dostalek zupełnie mogło zmrozić dacha nawet w największych zwolennikach powrotu do Polski.

— Polaki, to dziód w dziód, same nie majom, to i wam nie dadom. I rozsiewała się wieść o tej „wygłodzonej” Polsce, która ma przyjść i zrównać i tak już nie tegie warunki bytowania, która za jednym zamachem ma znieść to wszystko, co się tu przez lata całe budowało.

Wiedzieli ludzie, że Czech gada tak, aby im strachu napędzić, ale po prawdzie, to się niejedni i zafasowali, gdy pomyślał o przyszłości.

— To i tych koron nie bydzie, co my ich dostawali? — skrobał się pełną garścią po głowie jakiś Pokluda, który za oberwaną w fabryce rękę dostawał swoje sto koron renty, lamentowała stara Gałęziakowa, która po swoim „synku” brała 75 koron i 15 halerów „pendzyl”, a teraz miało to wszystko być nieważne. Radzi z duszy byli tej Polsce, która lada dzień miała do nich przyjść, ale strach ich brał z czego będą żyć, jak im renty odbiorą? A mie li już przedsmak tego co będzie, bo już pod koniec przestali czesi wypłacać i w niejednej izbie zaczynało być głodno.

— Ano, co ma być, to będzie — powiedzieli sobie i czekali dalej. Dopiero jak zajęty został Cieszyn przez wojsko polskie, jak zajęto okoliczne wsie i osady, gruchnęła po okolicy radosna wieść, że podobno to, co opowiadali czesi, to wszystko nie prawda. I o tym „dziadostwie” i o tych rentach. A na drugi dzień po zajęciu Cieszyna przez wojsko, w gmachu dawnej „pojistowny” tłoczyła się kupa ludzi, tych na przemysłowych, którzy skądś wywachali, że to już można rejestrować renty i otrzymywać pieniądze. A po tym poszła szeroko wiadomość o tym, po tym przyszły ogłoszenia i już wiadomo było, że Ubezpieczalnia Społeczna w Cieszynie za Olzã, czy Ubezpieczalnia we Fryszacie to rycyght to samo jest co dawne „nemocenske pojistowny”.

Dzień w dzień ciągnęli ludzie z wymiętymi karteluzkami w rękach, z kwitkami, zaświadczeniami ile komu się tam należy. A za stołem młody urzędnik gada se z każdym jak równy z równym, po nazwisku, a jakże, i zapyta się o chłopca i o „dziecka”, i ile ich jest i jako się chowają... A po tym na papierku porachuje, wypisze kwit

i powiada: z tem na górę po pieniądzu. To i prawie nie ma wypadku, żeby nie usłyszał wzamian wdzięcznego: „Z Bogiem” i „pięknje dziękujem”.

Czasem zastrachana babina, przywykła do dawnego sposobu urzędowania jest w wielkim kłopotcie, bo ma tylko kwit z ostatniej wypłaty, a nie ma samego orzeczenia o niezdolności do pracy. Czy uwierzą i dadzą? Bo „wymer o zbyśeni duchodu invalidního starobního vekowym priplátkem” gdzie się zapodział, więc się pokornie doprasza, żeby jej to darować. A po tym z wielkiego wzruszenia i radości kreśli krzywymi kulasami swoje nazwisko na pokwitowaniu i najwdzięczniej szym, na jaki ją stać uśmiechem obdara „roztomilego” pana z za stolika i z szelstrem spódnice wynosi się na pierwsze piętro, do kasy.

Kiedy indziej znów jakaś poważniejsza sprawa. Na orzeczeniu suma przyznanej renty wynosi 200 k. cz., na pokwitowaniu tylko 150. Dlaczego to tak? A stary zniszczony chłop opowiada dlaczego i bojaźliwie zerka na ołówkę urzędnika: ile napisze, 150 czy 200? Przyznali mu 200, mimo, że sprawa jest nieco niejasna. Spisał protokół, aby w Pradze czy Bernie, czy tam innym jeszcze urzędzie ubezpieczającym rzecz wyjaśnić, czy też istotnie nie działa się chłopu krzywda. Więc stary spracowany robotnik powtarza tylko swoje „ja prosim, prosim”, skłania się i z wielkiego podenerwowania nie może trafić ręką do klamki drzwi. Z wielkiego strachu, wielka radość.

I takich wypadków sporo mają obydwie ubezpieczalnie na Zaolziu; nastraszono tych tu ludzi, wyrządzono im niejednokrotnie krzywdę i dopiero teraz wyrównywa się te braki przeszłości. A przy kasie ubezpieczalni, przy rejestracji swojej renty niejedni z nich przekonywują się najlepiej i najpierw, że to, co mu złośliwie naopowiadano o Polsce, to tylko kłamstwo. L. M.

jąca. Demaskuje ona przede wszystkim straszliwy głód ideologiczny narodo-socjalizmu, a przede wszystkim wybitniejszych jednostek tego obozu, których na stałe nie mogą zadławić tanie i płytkie hasła demagogiczne panującego w Niemczech reżymu oraz wewnętrzne jego sprzeczności skrajnie nacjonalistyczne z jednej strony i rewolucyjne-lewicowe z drugiej.

Poza tym w fantastycznej teorii Nikischa znajduje jaskrawy wyraz dążenie znacząco odłamu partii hitlerowskiej nie do rozbioru Rosji, ale do osłabienia z nią porozumienia, przymierza ideologicznego i faktycznego, które mogłoby dopiero temu dwugłowemu potworowi dać fundament do opanowania całego świata. Prądy te może w tej chwili nie są jeszcze zbyt silne, ale niewątpliwie istnieją i nikt nie zdoła przewidzieć, czy w niedalekiej przyszłości nie zblizną się ku realizacji.

Oczywiście nie należy w tej chwili zjawisk tych zbyt wyolbrzymiać, ale w każdym razie zasługują one na baczną uwagę i czujność, szczególnie ze strony Polski, której położenie geograficzne nakazuje wyjątkową ostrożność, przenikliwość i dalekowzroczność wobec gwałtownych fermentów ideologicznych, trawiących gorączką chorobową naszych dwóch najpoblizszych sąsiadów. (—)

Indywidualne wyjazdy do:

- Anglii
- Belgii
- Bułgarii
- Danii
- Francji
- Grecji
- Holandii
- Italii
- Jugosławii
- Łotwy
- Niemiec
- Palestyny
- Rumunii
- Szwecji
- Turcji
- Węgier
- i innych

Zapisy i informacje:

POLTOUR

Łódź, Traugutt 2 tel. 107-86.

PRZEJAZDY INDYWIDUALNE DO PALESTYNY

Wyjazdy dowolne via Constanza, Triest i Marsylia

Zapisy i informacje: **Wagons-Lits||Cook, Piotrkowska 68, tel. 170-70**

„OFIARA, DANA ZEBRAKOWI, NIE PRZYNOŚI KORZYŚCI SPOŁECZEŃSTWU”.

Plk. Koc**w Banku Handlowym**

W sferach bankowych informują, że senator plk. Adam Koc wchodzi do władz Banku Handlowego w Warszawie.

**4 generałowie
przymusowo lądowali**

LONDYN, 20.11. (PAT) — Według korespondenta „Sunday Expressu” samolot hiszpański, wiozący 4 generałów armii rządowej dokonał przymusowego lądowania na Malcie. Samolot ten, który miał udać się z Barcelony do Marsylii, w drodze został napadnięty przez samoloty powstające i zmienił trasę swego lotu.

**Ks. Windsor wraca
do Anglii**

LONDYN, 20.11. (PAT) — „Sunday Pictorial” zapowiada, iż księżę Gloucester ma być mianowany wicekrólem Indii. Lord Lighthgow wkrótce ma ustąpić ze stanowiska wicekróla.

Księżę Windsor w początkach 1939 r. udaje się do Egiptu i Turcji, a następnie w marcu do Londynu. Po krótkim pobycie w Londynie ks. Windsor wyjedzie do Południowej Afryki, po czym ostatecznie ma powrócić do Anglii.

**Śniadanie dla króla
wydał prez Lebrun**

PARYŻ, 20.11. (PAT) — Prezydent republiki i pani Lebrun wydał dziś śniadanie na cześć króla Karola rumuńskiego. W śniadaniu tym, prócz wojewody Michała i otoczenia króla, wzięli udział honni przedstawiciele rządu i generalności francuskiej.

**Amerykański napad
w Londynie****Kradzież i porwanie
urzędnika firmy jubilerskiej**

LONDYN, 20.11. (PAT) — Na przedmieściu Islington bandyci napadli na urzędnika wielkiej firmy jubilerskiej, niejakiego Leslie Coota. Związawszy go i zakneblowawszy mu usta, bandyci odwieźli go do garażu, który znajdował się w domu należącym do firmy jubilerskiej w dzielnicy Soho. Jeden z bandytów pozostał przy związanym urzędniku firmy, inni zabrawszy mu klucze dostali się do sklepu jubilerskiego, skąd skradli klejnoty na sumę kilkudziesięciu tysięcy funtów szterlingów. Następnie powrócili do garażu, zabrali swego więźnia i wywiozli go za miasto, rzucili go do przydrożnego strumienia. Kiedy bandyci oddalili się Leslie Coot zdołał wydostać się na brzeg i zaalarmować policję.

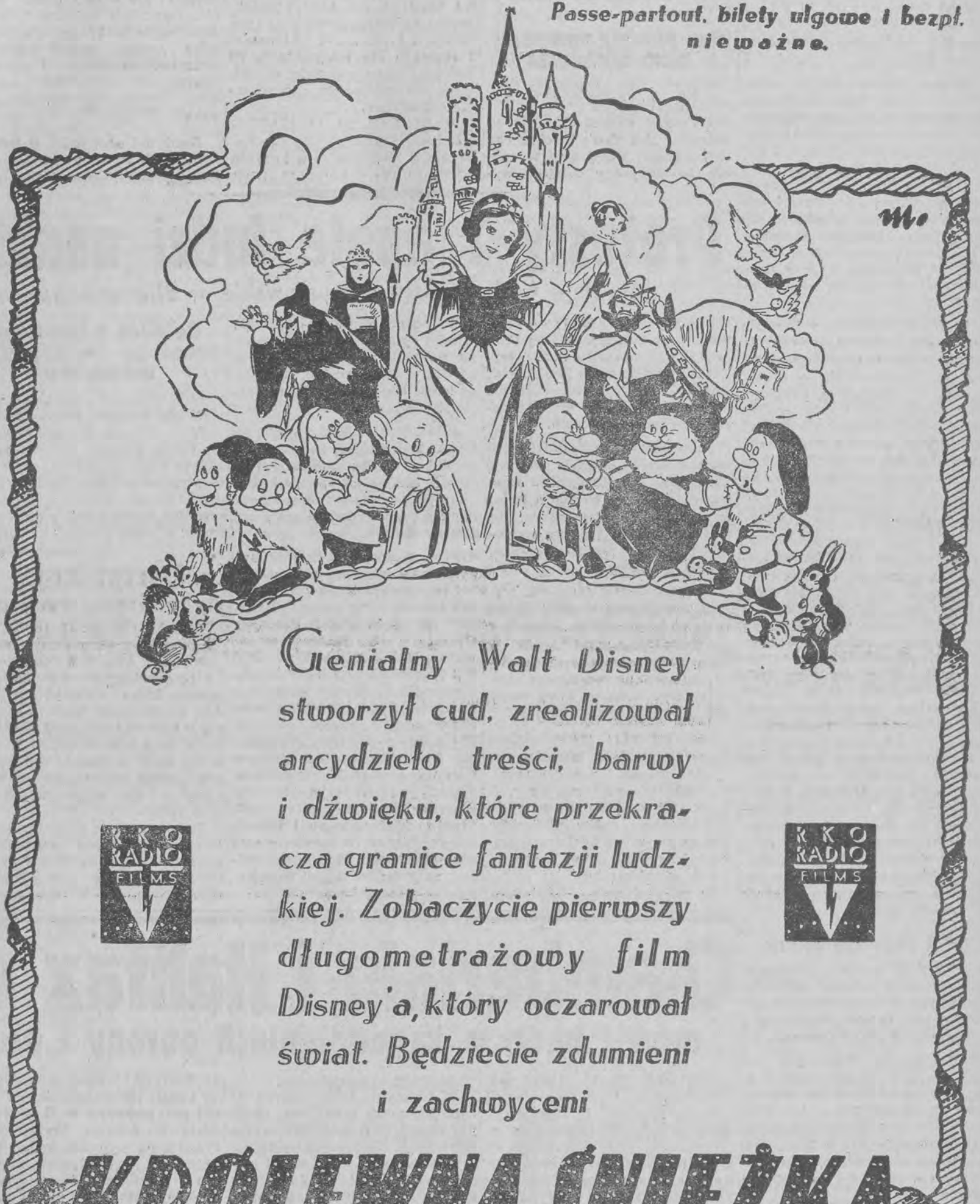
Turniej mistrzów**Aliechin pobit Capablancę**

ARNHEM (Holandia), 20.11. — (PAT) — W dziewiątej rundzie wielkiego międzynarodowego turnieju szachowego mistrz świata dr. Aliechin wygrał z b. mistrzem świata Capablancą. Partia Flohr — dr. Euwe zakończyła się na remis, partie zaś Botwinnik — Keres i Fine — Rzeszewski zostały przerwane.

Stan turnieju (w nawiasach liczba partii niedokończonych): Fine (U. S. A.) — 6 (1) pkt., Keres (Estonia) — 5,5 pkt., Botwinnik (Z. S. E. R.) — 4,5 (1) pkt., Capablanca (Kuba) — 4,5 pkt., dr. Aliechin (Francja) — 4 (1) pkt., Rzeszewski (U. S. A.) — 3 (2) pkt., dr. Euwe (Holandia) — 3 pkt. oraz Flohr (Czechosłowacja) — 2,5 pkt.

KINO CASINO KINO

Pocz. 4. 6. 8. 10

Dziś epokowa premiera!**Passe-partout. bilety ulgowe i bezpłatne.**

Genialny Walt Disney stworzył cud, zrealizował arcydzieło treści, barwy i dźwięku, które przekracza granice fantazji ludzkiej. Zobaczycie pierwszy długometrażowy film Disney'a, który oczarował świat. Będziecie zdumieni i zachwyceni

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA

(„Snow White and the Seven Dwarfs")

Na stanowisku wolności prasy

Rezolucja Zarządu Głównego Związku Dziennikarzy R.P.

WARSZAWA, 20. 11. (PAT). Zarząd Główny Związku Dziennikarzy R. P. na posiedzeniu dnia 20 b.m. zajmował się sprawą projektu dekretu prasowego.

Zarząd główny uchwalił rezolucję stojącą zgodnie ze statutem związku na stanowisku wolności prasy w ramach ogólnie pojętego dobra powszechnego i reprezentującym interesy zawodowe dziennikarstwa

Rezolucja została przesłana telegraficznie p. premierowi gen. Sławoj - Składkowskiemu z prośbą o przyjęcie dn. 21 b.m. wniosków Związku Dziennikarzy.

**Falszywe pogłoski
o zaburzeniach antysemitycznych w Rumunii**

BUKARESZT, 20.11. (PAT) — Agencja Radom komunikuje, że wiadomości, obiegające w prasie zagranicznej o zaburzeniach antysemitycznych w Rumunii, są całkowicie pozbawione podstawy.

Groźba utraty mieszkań

Orobna liczba żydów niemieckich zwolniona została z obozów koncentracyjnych
Duchowieństwo chrześcijańskie potępia akty gwałtu i teroru

BERLIN, 20. 11. (ZAT). — Po ostatniej fali aresztowań w Frankfurcie nad Menem, władze poddały wydział opieki społecznej gminy żydowskiej nadzoru organizacji nazistycznej opieki społecznej (N. S. V.). — W ten sposób likwiduje się wszelki ślad autonomii gminy żydowskiej.

Drobna liczba żydów zwolniona została z obozów koncentracyjnych m. in. kierownik wydziału teatralnego Kulturbundu żydowskiego Fritz Visten. Zwolnieni zostali tylko ciężko chorzy, osoby, które odniosły ranę podczas wojny światowej lub posiadają order wojenny, kilku kupców, których przedsiębiorstwa są „aryzowane” oraz kilku żydowskich lekarzy, niezbędnych dla celów zdrowotnych.

Ludność żydowska w Berlinie jest pod wrażeniem nowego niebezpieczeństwa, grożącego 8.000 rodzin żydowskich — utraty mieszkań zgodnie z zapowiedzią „Angriffu”. Krąży pogłoski, iż wkrótce nkaże się dekret wywołujący żydów z pod ochroną lokatorów. W wyniku takiego dekretu trzecia część żydów berlińskich zmuszona będzie opuścić dotychczasowe mieszkania.

BERLIN, 20. 11. (Tel. wł.). — W całej prasie niemieckiej kontynuowana jest kampania propagandowa antyżydowska. — Wszystkie pisma wypełnione są zestawieniami żydowskich przestępstw, odpowiednich cytatach oraz odgłosami z zagranicy. Dziś w czeluzy czołowy organ partii „Völkischer Beobachter” niemal połowę tekstu redakcyjnego poświęca kwestii żydowskiej. Charakterystyczny jednak jest artykuł „Angriffu”, polemizującego ostro z nadesłanym redakcji anonimem, którego autor deklaruje się wprawdzie, jako anizemita, potępia jednak zaistniałe niemieckie, jako niechrześcijańskie oraz wywołujące zagrożenie powszechne oburzenie przeciwko Rzeszy.

200 rozstrzelanych

LONDYN, 20. 11. — Wszystkie obrazy i dzieła sztuki w mieszkaniach żydów w Monachium zostały skonfiskowane i oddane w depozyt muzeum.

„Manchester Guardian” donosi, że ilość aresztowanych ostatnich żydów w Niemczech wynosi ok. 40.000. Pismo twierdzi, że w przeddzień zgonu sekretarza ambasady paryskiej, rozstrzelano w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie 70 żydów.

W ostatnim tygodniu rozstrzelano w tym obozie łącznie około 200 żydów.

Nie można wjechać

BERLIN, 20. 11. (Tel. wł.). — Emigracja żydowska jest faktycznie całkowicie wstrzymana. Zarządzenie władz w sprawie niewydawania żydom zaświadczeń uregulowania podatków do czasu ściągnięcia miliardowej kontrybucji, jest równoznaczne z zakazem emigracji żydowskiej gdyż bez takiego zaświadczenia nie można uzyskać paszportu zagranicznego.

Państwowy przed emigracyjny w Berlinie jest nieczynny.

W Berlinie krąży pogłoski, że dalsze rozszerzenie się większymi grupami zwalnianie żydów, aresztowanych w ciągu ostat-

nich 10 dni i internowanych w obozach koncentracyjnych.

W jednym z obozów zmarło trzech z spośród aresztowanych w ostatnich dniach żydów, o czym powiadomiono rodziny w Berlinie.

Kler potępia antysemityzm niemiecki

PARYŻ, 20 listopada. (Tel. wł.). Arcybiskup Paryża kardynał Verdier zamieszcza dziś na łamach „La Croix” obszerny list otwarty, potępiając w sposób kategoriyczny ostatnie wy-

darzenia antysemickie w Niemczech. Kardynał stwierdza, że praktykowanie filozofii rasistowskiej grozi zamienieniem świata w dżunglę, którą rządzi tylko prawo silniejszego, dlatego też bardziej, niż kiedykolwiek, trzeba nam dziś trwać przy tych ideałach braterstwa, wierności i respektu dla wszystkiego, co ludzkie, które stanowią cywilizację chrześcijańską, cywilizację prawdziwą.

MEDIOLAN, 20. 11. (ZAT). — Kardynał Szuster, który bawi obecnie w Mediolanie, w kazaniu wygłoszonym w katedrze stwier-

dził, że herezja rasistowska stanowi „niebezpieczeństwo międzynarodowe nie mniejsze niż bolszewizm”.

Mit rasowy 20-lecia jest antyryzymski już w samej swej istocie. Imperium Augusta było uniwersalne i kosmopolityczne, gdyż August usunął wszelkie przegrody narodowe i rasowe, przyznając wszystkim poddanym Rzymu pewną równość praw.

Kardynał podkreślił, iż teoria rasowa nie da się pogodzić z religią chrześcijańską.

Protesty i apele ludzi nauki

potępiają barbarzyństwo rasistowskie w Niemczech

PARYŻ, 20. 11. (ZAT). — Przewodniczący międzynarodowej federacji Pen-Klubów Jules Romain wysłał list do wszystkich Pen-Klubów, czyniąc sugestie zorganizowania protestów przeciwko prześladowaniom żydów w Niemczech.

Kierownictwo francuskiej partii socjalistycznej powzięło rezolucję potępiającą „barbarzyństwo rasowe” w Niemczech. Rezolucja wyraża ubolewanie z tego powodu, że rząd francuski do tej pory nie potępił publicznie zbrodni popełnionych w Niemczech.

LONDYN, 20. 11. (ZAT). — W „Times” ukazał się wspólny protest 15 słynnych adwokatów angielskich przeciwko pogromowi żydów w Niemczech. Zbrodnie te są określane jako „atak na podstawowe zasady każdego kodeksu, który znany jest w świecie cywilizowanym”.

LONDYN, 20. 11. (ZAT). — Lord Mount Temple, który ustąpił ze stanowiska prezesa ligi angielsko-niemieckiej, zakomunikował prasie, iż w liście do zarządu ligi wskazał na prześladowania żydów niemieckich jako na przyczynę swej demonstracyjnej rezygnacji. Mount Temple pozostaje członkiem ligi.

Na moją decyzję — oświadczył

lord Mount Temple — wpłynęło również dyskryminacyjne traktowanie wyznania katolickiego i ewangelickiego. Mam nadzieję, że nadejdą lepsze czasy dla współpracy anglo-niemieckiej.

JEROZOLIMA, 20. 11. (ZAT). — Dr. A. Bodenheimer, który należał do bliskich współpracowników Teodora Herzla, ogłosił apel do żydów i do świata cywilizowanego w sprawie akcji ratunkowej na rzecz żydów niemieckich.

W swym apelu dr. Bodenheimer wyluszcza konkretny plan akcji. Należy stworzyć fundusz 10 milionów funtów, który pozwoli przesiedlić żydów z Niemiec do Palestyny i innych krajów. Fundusz powstać ma na drodze dobrowolnych składek żydowskich oraz pożyczki międzynarodowej. Każdy emigrant z Niemiec otrzyma potrzebną sumę pod warunkiem zwrotu pożyczki, gdy będzie to możliwe. Pożyczka ma być zabezpieczona obecnym i przyszłym majątkiem uchodźców.

Według planu należy natychmiast zwrócić się do rządów Anglii, Stanów Zjednoczonych i Francji, aby zwróciły się do Niemiec w sprawie uzgodnienia akcji przesiedleńczej na podstawie wyżej naszkicowanego planu finansowego.

Delegat z Londynu badać będzie sytuację uchodźców

LONDYN, 20. 11. (ZAT). — Zjednoczony komitet pomocy żydom polskim w Londynie wydelegował do Polski znanego działacza adw. Eliasza Zeytina, celem zbadania sytuacji uchodźców. Komitet londyński tworzy na rzecz uchodźców specjalny fundusz pod protektorem b. ministra George Lansbury.

Certyfikaty do Palestyny

dla krewnych, prześladowanych przez hitlerowców

TEL AWIW, 20. 11. (ZAT). — W związku z okrutnymi prześladowaniami żydów w Niemczech i z rozpaczliwymi wołaniami o pomoc, które stamtąd nadchodzą, czynione są masowo starania o UZYSKANIE CERTYFIKATÓW DLA KREWNYCH. Widoki tej akcji są jednak znikome, gdyż kwota imigracyjna jest minimalna i nie może zaspokoić tych żądań.

Znowu stał się aktualny plan Henriety Szold, aby zamożniejszą rodzinę żydowską w Palestynie zaadoptowały dzieci żydowskie z Niemiec. W tym sensie

Bojkot towarów niemieckich

LONDYN, 20. 11. (ZAT). — W Londynie rozpoczęła się sesja komitetu administracyjnego światowego kongresu żydowskiego, na której rozpatrzone zostały sytuacje żydów w Niemczech i w innych krajach.

Komitet administracyjny powziął jednomyślną rezolucję, która protestuje przeciwko „nie słychanemu niszczeniu bezbronnego żydostwa w Niemczech”. Rezolucja wzywa wszystkich żydów i nie-żydów, komu „drogie są prawa humanitarne oraz wartości cywilizacyjne, aby wznowili i zaostryli bojkot towarów niemieckich, dopóki nie będzie przywrócone panowanie sprawiedliwości w Niemczech”.

Dzień żałoby żydowskiej

BUKARESZA, 20 listopada. (ZAT). Rabinat bukareszteński pod przewodnictwem naczelnego rabinu dr. Niemirowera proklamował post na środę, 23 b. m. z powodu cierpienia żydostwa niemieckiego.

Rabinat bukareszteński zwrócił się do rabinów w Londynie i w Jerozolimie z propozycją ogłoszenia dnia pogromu żydów w Niemczech corocznym dniem żałoby dla wszystkich żydów.

rada miejska Tel Awiwu wydała też odezwę na wniosek burmistrza Rokeaha. Postanowiono wysłać memoriał do rządu, który przesłany będzie do Londynu z żądaniem podjęcia kroków „zaniesienie prześladowań żydowskich w Niemczech”.

Opracowuje się też projekt stworzenia funduszu na rzecz żydów niemieckich, którzy mają przybyć do Palestyny. Czynione są starania, aby szkoły i kolonie dziecięce mogły przyjąć większą liczbę dzieci żydowskich z Niemiec.

Chamberlain i Halifax w Paryżu

mówić będą o zagadnieniach obrony i problemie kolonii

LONDYN, 20. 11. (PAT). — Korespondenci dyplomatyczni „Sunday Times” i „Observer” zamieszczają dziś obszerny, utrzymany w podobnym tonie komentarze na temat przewidywanych w czasie wizyty Chamberlaina i Halifaxa w Paryżu rozmów.

Jak zaznacza „Sunday Times” pierwszeństwo w rozmowach paryskich będzie udzielone zagadnieniom obrony, wzajemnie ob-

chodzącym oba rządy.

W Londynie istnieje poważne zaniepokojenie z powodu obecnej słabości francuskich wojsk lotniczych. Z punktu widzenia interesów obu krajów jest rzeczą najbardziej doniosłą, aby francuska produkcja samolotów została jaknajprędzej wzmożona. Co się tyczy obrony lądowej, Francja, jak podkreśla „Sunday Times”, pragnęłaby uzyskać zapewnienie, że o ile zajdzie potrze-

ba, brytyjski korpus ekspedycyjny będzie liczniejszy, aniżeli dotychczas przyjmowano w Londynie, gdzie kooperacja brytyjska z Francją na wypadek wojny kalkulowana była głównie na morzu i powietrzu. Inną sprawą wielkiej troski dla Francji stanowi konieczność zabezpieczenia komunikacji morskiej z północną Afryką, która jako rezerwuuar wojsk kolonialnych nabrała dla Francji specjalnego znaczenia.

Kooperacja brytyjska w tym zakresie — oświadcza „Sunday Times” — byłaby przez francuzów b. serdecznie powitana, albowiem usunęłaby ona obawy, jakie odczuwano w czasie niedawnego kryzysu.

Co się tyczy najbardziej gorącego zagadnienia, a mianowicie niemieckich roszczeń kolonialnych, to — zdaniem „Sunday Times” — oficjalnie nie będzie ono omawiane, aczkolwiek trudno sobie wyobrazić, aby oba rządy nie rozważały wspólnie swego stanowiska wobec tej sprawy, choćby nawet to stanowisko było jedynie negatywne.

Obozy koncentracyjne we Francji

dla dwóch kategorii niepożądanych elementów

PARYŻ, 20 listopada. (PAT). Prasa donosi, iż celem pozbycia się niepożądanych cudzoziemców, którzy już od dłuższego czasu zajmują uwagę władz francuskich, kół rządowe zdecydowały się ostatecznie na zorganizowanie na terenie Francji obozów koncentracyjnych.

Do obozów tych skierowani byłiby zarówno cudzoziemcy napływający do Francji, których żadne z państw nie chce z-

powrotem przyjąć i którzy nie posiadają żadnych tytułów do osiedlenia się we Francji, jak również cudzoziemcy, przebywający już we Francji, a skazani wyrokami za różne przestępstwa.

W stosunku do obu tych kategorii będą stosowane odrębne postępowania.

Kategoria pierwszych cudzoziemców zostanie zorganizowana w bataliony pracy, gdzie będą

otrzymywali normalne wynagrodzenie.

Natomiast w stosunku do drugiej kategorii stosowane będą bardziej ostre rygory. Zsyłanie do bozu koncentracyjnego naspować będzie automatycznie po trzecim wyroku skazującym. Specjalnie niebezpieczni recydywiści będą zsyłani do obozów koncentracyjnych, jakie będą założone na terenie Gujanny francuskiej.

Bata aresztowany

BERLIN, 20. 11. (PAT). Sudecko-niemiecki dziennik „Die Zeit” donosi, że znany przemysłowiec czeski Bata został w tych dniach aresztowany w Zimneritz przez niemiecką straż celną za usiłowanie przemyślenia dewiz. Znalaziono przy nim 164 tysiące funtów angielskich.

Oficjalnego potwierdzenia tej wiadomości przez władze polityczne dotychczas nie ma.

B. dostojnicy Austrii aresztowani pod zarzu- tem trwonienia pieniędzy państwowych

WIEN, 20. 11. (PAT). — W Wiedniu aresztowano wczoraj dawnego dyrektora kancelarii gabinetu urzędu kanclerskiego radcę dworu Kolasę, radcę ministerialnego Schiera, sekretarkę urzędu kanclerskiego Drzmisek, radcę Hanischa, radcę dworu Stagla oraz wydawcę pism, doktora Fleischera.

Oskarżeni oni zostaną o sposób rozporządzania państwowym funduszem dyspozycyjnym, z którego np. arcyksiążę Otton czerpał 20 tysięcy szylingów miesięcznie. Zarzuty stawia ne oskarżonym idą również w tym kierunku, że popierali oni finansowo akcję paneuropejską znanego pacyfisty, hr. Coudenhove - Calergi.

Niepokój w Palestynie nie ustaje ani na chwilę

JEROZOLIMA, 20. 11. (PAT) — Podczas utarczki pod Tulkarana wczoraj wieczorem oficer brytyjski odniósł rany, a jeden z żołnierzy został zabity.

Dwóch powstańców arabskich zostało zabitych.

JEROZOLIMA, 20. 11. (PAT) — Policja przeprowadziła w Jaffie liczne rewizje. Poddano badaniu przeszło 800 osób.

Dwa arabowie usiłujący przedostać się przez kordon policji, izolujący wieś Szla od m. Thartet, zostali zabici.

Uroczystości w powiecie brzezińskim

W dniu wczorajszym pow. brzeziński obchodził 75-tą rocznicę powstania styczniowego.

W uroczystościach wziął udział p. wojewoda łódzki H. Józewski, który wygłosił okolicznościowe przemówienie, oraz d-ca O. K. gen Thommee, który przyjął ufundowane przez społeczeństwo brzezińskie 3 ciężkie karabiny maszynowe dla armii.

Epokowy dzień kinematografii!!!

„Królewna Śnieżka” w kinie „Casino”

Setki telefonów, tysiące zapytań, skierowanych pod adresem dyrekcji kina „Casino”, świadczą o niebywałym wprost zainteresowaniu, jakie wzbudził ten niezwykle film.

Ktokolwiek powrócił z zagranicy, widział „Śnieżkę”, gdyż jest to wydarzenie stule europejskich.

Dlatego też wiadomość o premierze arcyfilmu Walta Disneya w Łodzi wywołała zrozumiałą radość wśród miłośników kina.

Czym jest „Królewna Śnieżka” Disney’a?

Jest to scenariusz o ciekawej treści, oparty na utworze Grimma — ujęty w formę filmu rysunkowego, którego bohaterami są aktorzy dwuwymiarowi.

„Śnieżka” jest rewolucją w dziedzinie formy, kina, zarówno w sensie barwy dźwięku jak i po myślowo.

Jeśli dotychczasowe filmy

30 tys. osób w jednym domu

Biuro olbrzym na Piątej Avenue w New-Yorku

Piąta Avenue nr. 500 nie jest wcale amerykańską sensacją. Nie jest to adres ani J. P. Morgana, ani światowego mistrza boksera Louisa, ani sławnego gangstera. Piąta Avenue nr. 500 nie ma również nic wspólnego z polityką, sensacją ani kryminologią.

Drapacz chmur, jak wiele innych, sześćdziesięciopiętrowych, a więc nawet nie tak wysoki, jeden z wielu drapaczy w Nowym Jorku.

Jeśli mówię zatem o nr. 500 na Piątej Avenue, to dzieje się tak dlatego, że mam codzień do czynienia z tym domem, że ten budynek znam lepiej od wielu innych, które postawiono na kamienistym gruncie Manhattanu.

ozkład jazdy dla wind

Chciałem przede wszystkim opowiedzieć, ile osób mieszka i pracuje pod nr. 500. Okazało się to jednak niemożliwe. Prawie codziennie wprowadzają się i wyprowadzają nowi lokatorzy, i nawet administrator nie może wymienić dokładnej cyfry. Sądzi on jednak, że mieszka tu około 30,000 osób, a więc ludność przeciętnego małego miasteczka.

40,000 ludzi w jednym domu, który posiada jedno tylko główne wejście! Należałoby przypuszczać, że panuje tutaj stały tłok, nieporządek przy windzie i ogólne zamieszanie.

Przeciwnie, wszystko toczy się swoją koleją. 30,000 ludzi znika i rozpywa się gdzieś po domu, jest to jeden z wielu niewytłomaczonych cudów New-Yorku. Dopiero kiedy się temu wszystkiemu przyjrzeć z bliska, widzi się, że jest to raczej cudowną organizacją, aniżeli cudem. Np. organizacja windy, która jest przecież jedyną drogą, prowadzącą na piętra drapacza.

Wiadomym jest wszystkim, że istnieją windy pospieszne i windy lokalne. Winda pospiesz-

na zatrzymuje się tylko na co dziesiątym piętrze, czasem pe-dzi ona wprost na 30 lub 40 piętro i wtedy trzeba się przesiąść do windy lokalnej. Prawdopodobnie nikt nie wie jednak o tym, że windy posiadają swój własny system i rozkład jazdy. Szef chłopców od wind, ma obok swego miejsca, z którego widzi wejścia do wszystkich wind, dużą ścienną tablicę, na której zapalają się elektryczne lampki, wskazujące, na którym piętrze znajduje się właśnie poszczególna winda. Tablica ta jest tak samo interesująca, jak elektryczna sygnalizacja wielkiego dworca, która zawsze budzi podziw i zachwyt wszystkich dużych i małych mężczyzn.

Nadzorca widzi np., że winda pospieszna nr. 8 znajduje się właśnie między 20 a 30 piętrem, że winda lokalna nr. 13 odjeżdża właśnie z gór, że odpowiednia ilość wind jedzie do gór, a inna na dół. Naciska on guziczek i za sekunde winda nr. 19 podnosi się szybko w górę. Natychmiast zapala się lampka i ludzie, którzy właśnie nadchodzą, czytają napis „Next car” i wiedzą, gdzie mają wsiąść, żeby taknajszybciej znaleźć się na górze.

Poczta nadchodzi

Naprzekąd poczta. Od najwyższego piętra prowadzi się na dół szklana rwnna ze słowymi brzegami. Wrzuca się do niej listy z piętra, na którym się właśnie znajduje, spadają one na dół do skrzyni, którą się opróżnia co godzinę, do godziny jedenastej wieczór. W późnych popołudniowych godzinach, kiedy w biurach załatwia się pocztę, spadają listy z gór, jak wielkie płaty śnieżne. Paczki i druki nie muszą być zanoszone na pocztę, należy je składać obok skrzyni.

Wszystko to jest dla Amerykanina tak samo zrozumiałe, jak elektryczny chłodnik wody, który znajduje się w każdym biurze, obok niego zaś wisi szklana rurka z papierow. kubkami i każdy może się w każdej chwili napić lodowato zimnej wody.

Lub może chcesz gdzieś telegrafować. „Western Union” za-instalowało obok każdego kontaktu guziczek. Jedno przyciśnięcie i w dwie minuty później zjawia się goniec z urzę-

du telegraficznego, bowiem „Western Union” posiada w każdym dużym budynku swoje własne biuro i swą służbę.

Tylko obcy się spieszy

Rozumie się, że nr. 500 na Piątej Avenue posiada własnego fryzjera, gązciarza, sklep z papierosami i swego dentystę. Również specjalistę, który czyści ubrania i prasuje je na oczekaniu. W rzeczywistości jednak nikt się tutaj tak bardzo nie spieszy. W Europie wma-wia się nam ciągle, że w New-Yorku wszyscy się spieszą, że tam nikt nie ma czasu na sen, na jedzenie, na przyjemności... Jest to jednak wielka przesada. Żaden new-yorczyk nie spieszy się. Jeśli na ulicy widzi się kogoś, kto biegnie i bardzo się spieszy, to prawie zawsze można się przekonać, że jest to obcy, który nie zna miasta i boi się, że się gdzieś spóźni. Prawdziwi new-yorczycy, ludzie z Manhattanu schodzą wolno do kolejki podziemnej, spokojnie i bez nerwowości siedzą przy swoim lunchu, który coprawda składa się z kawy, kanapki i owoców — ale czy w innych częściach świata nie znajdują się również ludzie, którzy lubią w południe mało jeść?

New-York nie jest najszybszym miastem na świecie, jest miastem powolnym. Na wszystko trzeba tu czekać, na spotkanie, znajomości, stosunki, powożenie, tak samo, jak na rostbeef w restauracji. Jeśli kiedyś były czasy, kiedy można było w New-Yorku osiągnąć szybkie powodzenie, to dzisiaj należy to wszystko do przeszłości.

Jakże często słyszy się w Europie zdanie, że w New-Yorku niema kawiarni, ponieważ Amerykanie nie mają cierpliwości, żeby siedzieć przy stoliku. Jest to o tyle prawda, że kawiarni niema rzeczywiście, ale są „cafeterie” i tam siedzą wygodnie i spokojnie, zupełnie jak u nas — z tą może jedyną różnicą, że mają kapelusze na głowach, podczas gdy cudzoziemiec odruchowo kapelusz zdejmując. (Natomiast cudzoziemiec zapomina zawsze zdjąć kapelusz w windzie w obecności kobiety. Lub zdejmując kapelusz w windzie biurowego budynku, jeśli wchodzi kobieta, co jest również faux pas, bo tutaj właśnie na-

leży kapelusz zatrzymać na głowie. Amerykańska uprzejmość nie jest wcale rzeczą łatwą).

30.000, którzy się nie znają

W tym małym mieście, które nazywa się nr. 500 na Piątej Avenue, pracują ludzie, nie znając brzydkich przyzwyczajęń małego miasteczka. Nie znają się wzajemnie, nie obmawiają się. Obojętność wobec innych sąsiadów jest posunięta do tego stopnia, że nikt nie wie, kto nawet na tej samej klatce schodowej jakie posiada biuro. W jednym z biur szukaliśmy mianowicie długi czas adresu innego biura, i doniero o wiele później dowiedzieliśmy się, że znajdowało się ono drzwi w drzwi. Nikomu również nie wpadnie na myśl chodzić schodami, jeśli ma zejść o piętro niżej. Czekają on cztery minuty, dopóki nie nadjedzie winda, która zabierze go z 47 na 46 piętro. Czy w ogóle znajdują się schody w tym budynku? Prawdopodobnie. Bowiem w głębi są drzwi, nad którymi pali się czerwona lampka z napisem „Exit”. Pouczenie głosi, że w razie pożaru nie należy biec, lecz wolno i spokojnie zejść ze schodów. Powoli zejść z 47 pięter, to jednak trzeba wyjątkowego szczęścia, aby nie zostać pieczonym żywcem. Ale o tym nie myśli nikt na Piątej Avenue! Mvśli raczej o tym, że w sobotę otrzyma 15 czy 150, czy 1.500 dolarów, że dzisiaj wieczorem pójdzie do kina, lub do restauracji, lub że będzie słuchał radia, albo rozwiązywał krzyżówkę, że pójdzie spać ośmiej.

Na Piątej Avenue pod nr. 500 ludzie pracują, spoglądają na rzekę Hudson, gdzie właśnie stoi „Normandie” lub „Queen Mary”, lub też na fasadę gmachu Rockefellera, albo na gigantyczną reklamę gumy do żucia, która zapala się nad Broadwajem, albo na inne cudo tego wspaniałego nowoczesnego miasta — ale to wszystko jest dla nich obojętne, bowiem ludzie z pod nr. 500 na Piątej Avenue nie są inni, niż ludzie z wielkich domów biurowych na świecie, nawet z tych, gdzie nie ma pospiesznych wind i szklanych rur do poczty i gdzie niema 60 pięter, tylko dwa.

Józ. Wee.

Królowa Maud zmarła

Monarchini norweska pochowana będzie w Londynie

LONDYN, 20. 11. (PAT). Królowa norweska Maud zmarła i zsiłaj rano w klinice, w której była poddana operacji 16 listopada.

Królowa Maud urodziła się w roku 1869, była córką króla Edwarda VII. W roku 1896 wyszła za mąż za księcia Karola duńskiego, który w r. 1905 wstąpił na tron norweski jako Haakon V. Ze związku tego urodził się książę Olaf, który w roku 1929 ożenił się z księżniczką Martą szwedzką.

LONDYN, 20. 11. (PAT). Królowa norweska Maud zmarła w czasie snu. Przy łóżu znajdowa-

ła się jedynie pielęgniarka.

Zamieszkały w pałacu Buckingham król Haakon nie był obecny przy zgonie swej małżonki.

Aczkolwiek decyzja co do pogrzebu jeszcze nie zapadła, jest rzeczą możliwą, że królowa Maud, jako księżniczka krwi brytyjskiej, zostanie pochowana w Anglii. Zawiadomiony o zgonie

swej ciotki król Jerzy postanowił powrócić do Londynu w towarzystwie królowej Elżbiety.

Następca tronu norweskiego opuści dziś wieczorem Oslo i uda się do Londynu.

LONDYN, 20. 11. (PAT) — Oficjalnie ogłoszono, iż na dworze angielskim będzie obowiązywała 4-tygodniowa żałoba po zmarłej królowej norweskiej. Żałoba zakończy się w niedzielę 18 grudnia.

Grand-Kino W 3-cim tygodniu wyświetlania filmu p. t.

Prawo do szczęścia

(OSTATNIA BRIGADA)

Zniżamy ceny miejsc III-1.09, II-1.50, I-2.20 na wszystkie seanse

Wiadomości bieżące

DYWANY PERSKIE

Importowane i okazjynie „DER APRAHAMIAN”
Sp. z o. o. — Tel. 268-40 — Warszawa, Sienkiewicza 6
Duży wybór dywanów okazjyjnych w rozmiarach do 30 m.²
Prosimy przed kupnem jakichkolwiek dywanów, o zwiedzenie
naszego magazynu dla porównania cen i jakości.

DYZURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyzurują następujące apteki: L. Steckel, Limanowskiego 37, Sz. Jankielewicz, Stary Rynek 9, T. Stanielowicz, Pomorska 91, A. Borkowskiego, Zawadzka 45, B. Głuchowski, Narutowicza 6, St. Hamburga i S-ki, Główna 50, L. Pawłowski, Piotrkowska 307.

PRZEGLĄD POJAZDÓW. — Na podstawie rozporządzenia ministrów spraw wojskowych i komunikacji, rozpoczyna się w dniu dzisiejszym w Łodzi przegląd pojazdów mechanicznych: ciężarowych, autobusów i sanitarnych, wyprodukowanych całkowicie w Polsce i zarejestrowanych od dnia 4.12. 1935 r. do dnia 1.4. 1938 r., a to celem uzyskania premii.

Przeгляд, któremu podlegają pojazdy mechaniczne właścicieli zarówno z Łodzi jak i powiatu łódzkiego, rozpocznie się o godzinie 8.30 rano w Łodzi przy ulicy Zagajnikowej 17.

Przeгляд odbywać się będzie do czwartku, dnia 24 b. m. włącznie.

KARNECIKI ZE ZNACZKAMI POCZTOWYMI. — Dla wygody publiczności ministerstwo poczt i telegrafów wprowadziło sprzedaż karnecek, zawierających 16 znaczków pocztowych ogólnej wartości zł. 2.20.

Karnecki grupują następujące znaczki: 4 sztuki wartości po 5 gr., 4 — wartości po 10 gr., 4 — wartości po 15 gr., 4 — wartości po 20 gr.

Karnecki sprzedają wszystkie urzędy i agencje pocztowo - telekomunikacyjne.

„Tydzień propagandy mleka” rozpoczął się wczoraj w Łodzi

Pod protokółem p. wojewody Henryka Józefowskiego rozpoczął się wczoraj w Łodzi „Tydzień propagandy mleka”, mający na celu zwiększenie spożycia mleka.

W związku z tym komitet organizacyjny zajął się dekoracją propagandową w poszczególnych punktach miasta.

Na Placu Wolności umieszczona została wielka butla z mlekiem, zawierająca napisy propagandowe. Takie same transparenty wywieszono

Zatrzymanie 4 bookmacherów przed totalizatorem na ul. 6 Sierpnia

Policja przeprowadziła onegdaj obławę na bookmacherów przy ulicy 6-go Sierpnia 4 przed siedzibą kas totalizatora wyścigów warszawskich.

W wyniku obławy zatrzymano 4 bookmacherów, mianowicie Jakóba KIRSZBAUMA (Kilińskiego 40), Jakóba KROCHMAL-

Z życia powiatu łódzkiego

Uroczystości w Zgierzu, Wiskitnie i na Chojnach

Wczoraj, jak to już zapowiadaliśmy, odbyła się w Zgierzu uroczystość poświęcenia nowego tabo-ru miejscowej straży ogniowej. Tabo-ru ten, całkowicie zmotoryzowany, zaopatrzone jest w najbardziej nowoczesne urządzenia pożarnicze. Kosztem 100.000 złotych zakupiono dwa autopogotowia, oraz 2 motocykły i beczkowiec.

KINO **EUROPA**
Pocz. 4, 6, 8, 10

MIEŁOŚĆ W DŻUNGLI

W r. gł. **Dorothy Lamour**

Są podręczniki dla liceów Ministerstwo prostuje nieścisłe pogłoski

W związku z pogłoskami o braku podręczników dla liceów ogólnokształcących, ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego podaje do wiadomości, że dla klasy 1 liceum zostały wydrukowane podręczniki do wszystkich przedmiotów oprócz religii i historii. W nauczaniu tych dwóch przedmiotów, zgodnie z wydaną przez ministerstwo instrukcją, mogą być używane książki dopuszczone do użytku w gimnazjum dawnego ustroju.

W klasie 2 liceum następujące

przedmioty posiadają podręczniki dostosowane do programów obowiązujących w bieżącym roku szkolnym: religia, języki obce, język łaciński, propedeutyka filozofii, matematyka, fizyka, astronomia, chemia. Natomiast brak chwilowo podręczników do języka polskiego, języka greckiego, historii, biologii, geografii, zagadnień życia współczesnego. Zgodnie ze wspomnianą wyżej instrukcją w nauczaniu każdego z tych przedmiotów mogą być używane podręczniki dla gi-

mnazjów dawnego ustroju.

Jednocześnie ministerstwo zaznacza, że o ukazaniu się w druku dalszych podręczników będą natychmiast ogłaszane odpowiednie komunikaty.

UBEZPIECZENI PRACOWNICY UMYSŁOWI

27 listopada 1927 r. wprowadzono w Polsce ubezpieczenie pracowników umysłowych na wypadek braku pracy, niezdolności do wykony-

wania zawodu, na starość i na wypadek śmierci.

W zakresie ubezpieczeń społecznych Polska poszła po linię wyodrębnienia w oddzielną grupę pracowników umysłowych, jako warstwy o odmiennym od robotnika sposobie wynagrodzenia, innych warunkach życiowych, a za tym innym zakresie ryzyk. Ten podział ubezpieczonych na dwie grupy: pracowników umysłowych i fizycznych pozwala na sprawiedliwy rozdział świadczeń zależnie od wysokości opłacanych składek.

Do rzędu państw, które podzieliły ubezpieczonych na dwie grupy należą: Niemcy, Belgia, Jugosławia, Węgry i Czechosłowacja. W państwach tych jednak wyodrębniono tylko poszczególne ryzyka ubezpieczeniowe (np. wypadkowe), a nie całość, jak to ma miejsce w Polsce.

TEATRY

TEATR POLSKI

Dziś przedstawienie zawieszono. We wtorek i w środę o godzinie 4-ej po poł. „Most”. We wtorek i w środę o godz. 8.30 wiecz. „Skąpiec”.

TEATR POPULARNY

W poniedziałek przedstawienie zawieszono.

We wtorek i w środę o godzinie 8.15 wiecz. „Skalmierzanki”.

„FOTOPLASTIKON”

ul. Piotrkowska 17
wyświetla dziś i dni następujących: „Wystawa Świątowa w Paryżu” w 1937 r.
Fotoplastikon czynny od g. 9 rano do 11 wiecz.
Wstęp 25 gr. młodzież szk. 15 gr.

„FOTOPLASTIKON”

ul. Moniuszki 2
Malownicze zdjęcia z kraju wiecznych rewolucji i wojen
Fotoplastikon czynny od g. 9 rano do 11 wiecz.
Wstęp 25 gr., młodzież szkolna 15 gr.

DR. MED **H. Rózaner**
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych POWRÓCIŁ
Narutowicza 9, II p., front
Tel. 128-98
przyjmuje od 9-1 i 3-9 wiecz.

BATALIA nieustraszonych

Potężna epopeja na tle walk o złoto i ziemię!

Następny przebój jednego z czołowych kin łódzkich!

Proces o demonstracje przed konsulatem angielskim

W dniu jutrzejszym odbędzie się w Łodzi proces przeciw członkom partii sjonistów-rewizjonistów, którzy odpowiadają za zorganizowanie, względnie uczestniczenie w demonstracjach przed konsulatem angielskim w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 181.

Demonstracje te zostały urządzane w związku z wydaniem, a następnie zatwierdzeniem i wykonaniem wyroku śmierci na Ben Jozefie w Palestynie.

Proces budzi wielkie zainteresowanie.

Wczoraj w Łodzi...

Na ulicy 28 p. Strz. Kan. został napadnięty przez trzech osobników Józef OBERLE, pracownik firmy Kantorowicz. Napastnicy zadali Oberlemu sze reg ciosów nożami, po czym zbiegli. Lekarz przewiózł ofiarę napasni w stanie ciężkim do szpitala ubezpieczania.

Na szosie Pabianickiej, przy moście kolei obwodowej wypadł z tramwaju Władysław JASTER (Wysoka 16) i doznał złamania nogi.

Przy ul. Bydgoskiej 11 został przez sąsiada pokuty nożem Jan SOBAŃSKI.

Przed kościołem na ulicy Rzgowskiej policja aresztowała członka Stronnictwa Narodowego, który po opuszczeniu zebrania przedwyborczego wznosił okrzyki, nawołujące do bicia żydów.

W domu Bertę KBUEGER przy ulicy Piotrkowskiej 130 od złego przewodu kominowego zapalił się dach. Straż ogniowa pożar ugasiła.

W mieszkaniu swym przy ulicy Łaskowej 2 targnął się na życie, zażywając trucizny Władysław DUCZEK. Przewieziono go do szpitala. Przyczy- na samobójstwa — zawód miłosny.

Józef GRACZYK (Polna 11) w czasie libacji został ugodzony nożem w głowę. Przewieziono go do szpitala.

Na Bałuckim Rynku spadła z tramwaju Stefania MATUSZKIEWICZ z Piotrkowa i rozbiła sobie głowę.

Przy ulicy 28 p. Strzelców Kaniowskich 49 został pobity Szczepan MARCHINKOWSKI.

Krwawa bójka sąsiedzka wynikła przy ulicy Gdańskiej 92. Ranni zostali: Michał KEMPIŃSKI, Maria STRZELCZYK, która doznała złamania ręki, oraz Stefan BURGEL, który nadto został poszczuty i dotkliwie pogryziony przez psa.

Przy ulicy Zielnej 15 podczas libacji doszło do bójki. Ranni zostali: Stanisław KACZMAREK i Władysław RUDNICKI.

W czasie wynikłej bójki na ulicy Kilińskiego pokłuci zostali nożami: Jan KRZYCZMONEK (Rokicińska 12) i Roman NOWAKOWSKI (Rokicińska 18).

Na ulicy Zgierskiej została najechana przez samochód Zofia MAKOWSKA ze Zgierza.

Pozostawiona bez opieki 3-letnia Halina MAJEWSKA (Wesola. 32) rozlała na siebie naczynie z wrzącym rosółem i ciężko poparzyła się.

Przy ulicy Siewnej 35 wypadł z I piętra na bruk 6-letni Stanisław KŁOPOTEK, który doznał złamania ręki i ogólnych obrażeń cieleśnych.

Przy ulicy Mroczej 22 został kopnięty przez konia w brzuch woźnica Józef SOBZAK.

Józef KOWALCZYK (Podgórną 22) w czasie otwierania butelki z wódką przeciął sobie niebezpiecznie żyły w ręce, tak, że zaszła konieczność przewiezienia go do szpitala.

W bramie domu przy ul. Wolborskiej 18 nieznaną kobietą podrzucono niemowlę płci męskiej i zbiegła. Podrzućka przekazano do żłobka miejskiego. (1)

Kto chce się czuć świeżo, w pełni sił do pracy, powinien przynajmniej raz na tydzień pić przed śniadaniem szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa, która gruntownie oczyszcza przewód pokarmowy, regeneruje krew i pobudza w sposób trwały i skuteczny ogólną przemianę materii. Zapytajcie się Waszego lekarza

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY
5.35 Muzyka poranna i gimnastyka
11.00 „Uczmy się wierszyków” — audycja dla dzieci młodszych.
11.20 Popularne utwory Beethovena (płyty).
12.03 Audycja południowa.
13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników.
13.30 „Haydn” — audycja muzyczna dla gimnazjów.
14.00 Muzyka obiadowa.
15.00 „Listopadowy dzień” (z ok. 20-lecia obrony Lwowa).
15.30 Muzyka obiadowa.
16.05 Wiadomości gospodarcze.
16.15 Kronika naukowa: Nauki społeczne.
16.30 Recital fortepianowy Grzybowskiego.
17.00 O promieniach radu i Roentgen — odczyt.
17.15 Opowieść o Bachu.
18.00 Rozmowa z radiosłuchaczami.
18.10 Muzyka (płyty).
18.30 Piosenka lwowska w biegu lat dziecięcych — audycja.
19.00 Audycja żołnierska.
19.30 Koncert rozrywkowy.
20.35 Dziennik wieczorny.

21.00 „Nasza poczta” — przemówienie min. inż. Emila Kalińskiego.
21.10 Recital śpiewaczy Ady Sari.
21.40 Nowości literackie.
22.00 Życie kulturalne.
22.10 Koncert popularny.
AUDYCJE ZAGRANICZNE
BRUKSELA (484)
21.00 „Orzeł” — opera Honeggera.
KALUNDBORG (1250)
22.10 Uwertura D-dur Szuberta. Koncert na flet Mozarta, Walce J. Straussa i Rapsodia węgierska Nr. 12 Liszta.
PARTY (1648)
21.30 „Markiz Carabas” — opera Grewleza.
PARTY (432)
21.45 „Fidelio” — opera Beethovena.
KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
20.15 Symfonia IV E-moll Brahmsa. SZTUTGART (523)
00.00 Uwertura „Medea” Cherubiniego. Sonata fortepianowa C-dur Beethovena, Kwartet smyczkowy Es-dur Szuberta i Symfonia E-moll Brahmsa SZTOKHOLM (426)
20.40 „Rose Marie” — operetka Frimla MEDIOLAN (368)
21.00 „Don Pasquale” — opera Donizettiego.

ŁOZB o sprawie Kruschendera

ŁOZB zorganizował konferencję prasową, na której prezes p. Okradasz oświetlił sprawę wycofania się z mistrzostw drużyny Kruschendera.

Według wyjaśnienia prezesa Kordasza kierownictwo sekcji bokserskiej KE nie załatwiło na leżycie formalności odnośnie pięściarza Młynarczyka, co spowodowało dalszy konflikt.

Odnośnie sprawy Szczaplińskiego, to zarząd nie mógł się nią zajmować, gdyż w pierwszej instancji musiałaby się ona znaleźć w wydziale sportowym, a w. a. ŁOZB dlatego się nią nie zajął, gdyż... nie miał posiedzenia.

Dalsze dwie rezygnacje w związku bokserskim

P. Artur Kranz dokooptowany w ub. środę na miejsce dyr. Kokelego do władz okręgowego związku bokserskiego nie przyjął mandatu. Równocześnie zgłosił swą rezygnację p. Skwarka, członek komisji rewizyjnej L. O. Z. B.

Madejski w T. S. Mościce?

W Krakowie krąży pogłoski, że reprezentacyjny bramkarz Polski, Madejski, obecnie niesto warzyszony, wstąpić ma do klubu T. S. Mościce, który w r. b. wszedł do krakowskiej ligi okr.

Pogłoska ta łączy się z możliwością uzyskania przez Madejskiego posady chemika w Mościcach.

Włochy—Szwajcaria 2:0

W Bolonii rozegrany został międzypaństwowy mecz piłki nożnej pomiędzy reprezentacjami Włoch i Szwajcarii.

Mimo niepewnej pogody na stadionie zebrało się ponad 30 tysięcy widzów. Zwyciężyła drużyna Włoch 2:0 (1:0).

Zwycięstwo włosów jest tym cenniejsze, że wystąpili oni w składzie osłabionym bez słynnych Pioli i Meazzi.

Bramkę zdobył Colaussi, druga — samobójcza.

Mecz rezerw Szwajcarii i Włoch, rozegrany w Lugano za kończył się bezbramkowo.

Zwycięstwo UT w Pabianicach

W dniu wczorajszym odbył się w Pabianicach mecz piłkarski o mistrzostwo łódzkiej klasy A: UTB—P.T.C. Zwyciężyli łodzianie w stosunku 2:0 (0:0). Do przerwy pabianiczanie przeciwstawili twardy opór, jednak w drugiej połowie lepsza technicznie drużyna łódzka UT zdobyła dwie bramki przez Seidla.

W meczach piłkarskich o mistrzostwo klasy B grupy pabianickiej KE pokonał w Pabianicach Tur (Zdrzeńska Wola) 2:0, zaś w Rudzie Pabianickiej RTSG (Ruda Pab.) pokonał RKS 11:0. W tabeli prowadzi pewnie KE.

Mecze piłkarskie w kraju

— W dniu wczorajszym dwie drużyny śląskie bawiły na Śląsku Zaolzańskim: Ruch i AKS. Mistrz ligi — Ruch pokonał w Karwinie tamtejszą Polonię 5:0 (1:0), zaś w Trzynie AKS pokonał drużynę „Zabzie” 7:0 (1:0). Ruch i AKS wystąpiły w swych pełnych składach ligowych.

— W Poznaniu Cracovia pokonała w meczu piłkarskim Wartę w stosunku 2:1 (1:0).

IKP, Okęcie i IKB wyeliminowane

z drużynowych mistrzostw bokserskich Polski

Nieoczekiwane wyniki pierwszej niedzieli rozgrywek w grupach

Pierwsza niedziela drużynowych mistrzostw bokserskich Polski przyniosła wielkie sensacje. Dość powiedzieć, że finału nie zobaczą mistrzowie trzech poważnych ośrodków: warszawskiego, łódzkiego i śląskiego. — Sędziowanie nie stało na wysokości zadania, to też nie obydz się z pewnością i bez protestów. Do finału zakwalifikowały się już drużyny HCP (Poznań), pewnie miejsce ma jeszcze Warta i Lechia (Lwów). — Z grupy czwartej wędzie zwycięzca spotkania Elektrit — Gopłania. W tej obsadzie mistrzostwo jest dobrodziejstwem dla Lwowa, Wilna, ew. Inowrocławia, ale klęska finansowa dla drużyn poznańskich. Warta ma już właściwie tytuł w kieszeni.

HCP—IKB 11:5

W Poznaniu grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy poznańską drużyną HCP a zespołem

śląskim IKB Siemianowice, zakończył się zwycięstwem miejscowych w stos. 11:5.

Drużyna Cegielskiego była ze spolem bardziej wyrównanym i więcej przygotowanym, choć goście również zaprezentowali się korzystnie.

Najciekawszą walkę meczu stoczyli w wadze koguciej Jarząbek i Liszka. Każda z drużyn zdobyła po 2 pkt. walkowerem: goście z powodu nadwagi Klimeckiego w wadze półciężkiej, a gospodarze z racji braku przeciwnika w wadze ciężkiej.

Wyniki techniczne pozostałych walk notujemy: w wadze muszej Stepiwicz (H) wypunktował Przezdziaka. W koguciej Liszka (H) zremisował z Jarząbkiem. — W piórkowej Rudzki (IKB) po walce wyrównanej wygrał na punkty z lepszym technicznie Walkowiakiem. W lekkiej Szymczak (H) po trzech, zażarcie prowadzonych rundach, wypunktował wysoko Na-

wę, który z trudem przetrzymał trzecie starcie.

W półśredniej Sobczak (H) uzyskał zwycięstwo nad Hertelem, wskutek dyskwalifikacji tego ostatniego za uderzenie poniżej pasa. Sobczaka musiano znieść z ringu, a zwycięstwo przyznano mu po stwierdzeniu lekarza, że otrzymał cios za niski. W średniej Sulczyński znokautował w drugim starciu Marka.

W ringu sędziował p. Przepióra. Punktowali: rtm. Korprowski, Urbaniak i Tyck.

Dzięki zwycięstwu drużyna HCP zdobyła mistrzostwo swojej grupy i zakwalifikowała się do walk finałowych o drużynowe mistrzostwo Polski.

Wisła (Kraków) — W. S. (Lublin) 8:8

Wczoraj rozegrany został w Lublinie grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy krakowską Wi-

ślą a lubelską W. S. (Wytwórnią samolotów).

Mecz zakończył się wynikiem remisowym 8:8, wobec czego powtórzony będzie w przyszłą niedzielę w Krakowie.

Warta—Polonia 9:7

W cyklu warszawskim rozegrany został towarzyski mecz bokserski pomiędzy poznańską Wartą i stołeczną Polonią. Zwyciężyła drużyna Warty w stosunku 9:7.

Mecz był ciekawy. Wyniki techniczne notujemy:

W muszej Aleksandrowicz (P) wypunktował Dybizbańskiego.

W koguciej Li (Koziołek (W) zwyciężył na punkty Komudena.

W piórkowej po walce wyrównanej Skałcki (W) niebyst zasłużenie uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, celnie kontując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty siabo walczącego Vogla.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i ciekawej walce zremisował z Jareckim

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtorej rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie.

W ciężkiej Białkowski (W) zwyciężył Sowińskiego w trzeciej rundzie przez k. o. Walka bardzo ciekawa i o przebiegu dramatycznym. W pierwszych dwóch rundach przy wzajemnej wymianie ciosów przewagę miał szybszy i ruchliwszy Białkowski. W trzeciej rundzie Sowiński posłał Białkowskiego na deskę do 9-ciu. Poznańczyk przetrzymał ciężki moment, nie dopuścił przeciwnika do zadania następnego ciosu, w chwili później sam trafił celnie. Po ciosie tym Sowiński pozostaje na deskach do 9-ciu, wstaje jednak, otrzymuje natychmiast drugi cios, po czym sekundant Sowińskiego decyduje poddać go Białkowskiemu.

Porażka Augustowicza w Ostrowiu

W dniu wczorajszym drużyna bokserska Geyera pokonała w Ostrowiu Włp. tamtejszą Ostrowię w stosunku 11:5. Niespodzianką meczu była porażka Augustowicza. Wyniki walk były następujące: w muszej Kamiński (G) pokonał na punkty Szyszkę, w koguciej Miła (G) przegrał po równej walce nieznacznie na punkty z Matusiakiem, w piórkowej Dolata (G) pokonał na punkty Zielińskiego, a Kaliński (G) zremisował z Szujką, w lekkiej Augustowicz (G) uległ niespodziewanie na punkty Ratajowi, a Mikołajczyk (G) znokautował w II-iej rundzie Klamana, w półśredniej Ostrowski (G) pokonał Śniegułę, posyłając go w III-iej rundzie dwukrotnie na deskę, w średniej Pisarski (G) znokautował w III-iej rundzie Malolepszego, posyłając go uprzednio parokrotnie na deskę.

„Smoke Caters” nie przyjadą do Polski

W sprawie zapowiedzianego przyjazdu kanadyjskich hokeistów „Smoke Caters” do Katowic nastąpił nieoczekiwany zwrot, gdyż kanadyjczyści oświadczyli, że przed mistrzostwami świata (3 — 12 lutego prz. r.) nigdzie grać nie będą. Przyszła natomiast propozycja od drużyny Stanów Zjednoczonych, która pragnie rozegrać mecze w Katowicach w okresie 16 — 24 stycznia. Ofertę tę katowicki Dąb przyjął.

Sensacyjna porażka IKP w Wilnie

Pojechali po pewne zwycięstwo i wracają z bolesną klęską 7:9

Wczoraj wieczorem rozegrany został w Wilnie grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy wileńskim RKS Elektrit a łódzkim IKP.

Mecz przyniósł niespodziewane zwycięstwo bokserów wileńskich w stosunku 9:7. Wyniki techniczne notujemy: Sędziowanie było w wielu wypadkach krzywdzące bardzo łodzian, — zwłaszcza w wypadku z dyskwalifikacją Trojanowskiego. Błędem kierownictwa było wysta-

wienie Pietrzaka do ciężkiej, winien on był walczyć w półciężkiej.

W wadze muszej Lendzin (E) wypunktował Szweda.

W koguciej Lukmin (E) przegrał na punkty z Marcinkowskim.

W piórkowej Małnowski (E) pokonał na punkty aBrtniaka.

W lekkiej Kulesza (E) uległ na punkty Kwalskiemu.

W półśredniej Borvs (E) pokonany został na punkty przez Taborka.

W średniej Unton (E) wygrał z Trojanowskim przez dyskwalifikację tego ostatniego w trzeciej rundzie po trzech napomnieniach za trzymanie przeciwnika.

W półciężkiej Polakow (E) pokonał na punkty Frontczaka. W ciężkiej Blum (E) zremisował z Pietrzakiem.

Sędziował w ringu p. Kaliński. Zainteresowanie meczem duże. Sala ośrodka w. f. była przepelniona po brzegi.

Lechia -- Okęcie 10:6!

Również mistrz stolicy nie zobaczy finału

Wczoraj wieczorem rozegrany został we Lwowie grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy Okęciem z Warszawy a lwowską Lechią.

Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Lechii w stosunku 10:6.

Dzięki zwycięstwu temu Lechia zakwalifikowała się do dalszych walk o drużynowe mistrzostwo Polski.

Wyniki techniczne notujemy: W wadze muszej Bodziński

(L) zdobył 2 pkt. bez walki, w koguciej Olbert (L) wypunktował Millera, w piórkowej Czortek (O) zwyciężył Sidelnikowa w drugiej rundzie przez techniczny nokaut.

W lekkiej oKzłowski (O) zmusił Jagodzińskiego do poddania się w drugiej rundzie.

W półśredniej Bąkowski (O) znokautował w drugim starciu Szymda.

W średniej Podkowiec (L) wygrał na punkty z Greinerem.

W półciężkiej Szwarkowski

(L) wypunktował Leoniaka. W ciężkiej Baranowski (L) zwyciężył na punkty Urbana.

Nadmieniamy, że w wadze muszej Bodziński zdobył dwa punkty bez walki z powodu niedopuszczenia na ring Seroczyńskiego przez lekarza. Okęcie prawdopodobnie będzie protestowało.

Sędziował w ringu p. Wójcik (Lwów). Punktowali pp.: Sadłowski z Katowic, Moskal z Krakowa i Łukaszewski ze Lwowa. Widzów około 2.500.

Warszawa -- Łódź 5:1 (3:0)

Kompromitująca porażka naszych piłkarzy w stolicy

Wczoraj w stolicy na stadionie Polonii w obecności około 2.000 widzów rozegrany został międzymiastowy mecz piłki nożnej Warszawa — Łódź.

Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Warszawy w stosunku 5:1 (3:0).

W ciągu pierwszych pięciu minut i w ostatnich 15 minutach meczu przewagę mieli piłkarze Łodzi, poza tym znacznie przeważała Warszawa.

Gra była na ogół ciekawa. — W drużynie warszawskiej doskonale spisał się atak Polonii, w którym poszczególni gracze rozumieli się dobrze, wykorzystywali wszystkie pomysły sy-

tuaacje i przedstawiali się jako formacja jednolita. Obrona Warszawy była również dobrą linią. Szczepaniak był pracowity, a gracz Orkanu Giewartowski, mimo niedostatecznej rutyny, walczył ambitnie i skutecznie. — W pomocy wyróżnił się Nytz.

W drużynie łódzkiej, która wystąpiła bez Karasiaka, Gafeckiego i Triebego, z Mikołajczykiem i Kudelskim w obronie, najlepiej wypadli skrzydłowi Królasik i Świętosławski.

Atak Łodzi spisał się na ogół nieźle, jednak gubił się pod bramką przeciwnika. W obronie wyróżnił się Mikołajczyk, zawiódł natomiast zupełnie

bramkarz Andrzejewski, który zawiódł tak wysoką porażką.

Bramki zdobyli: w 16 m. Kisieliński z karnego, w 40 min. Kula dobił daleki strzał Nytza. W 45 min. Przybysz przedłużył daleki strzał Jaźnickiego.

Po przerwie, w 14 m. Jaźnicki zdobył czwartą bramkę dla Polonii, a w 21 min. Odrowąż, strzelając z najbliższej odległości, uzyskał ostatni punkt dla Warszawy.

W 41 m. Lewandowski zdobył honorowy punkt dla Łodzi, uzyskując bramkę z centry Królasika.

Sędziował dobrze kpt. dr. Kaliński.

CAPITOL

NADPROGRAM: Wspaniały dodatek kolorowy **WALT DISNEY'A** oraz kronika i tygodnik P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Dziś premiera!

KRÓLOWA EKРАНU, WDZIEKU i URODY. Największa gwiazda Europy **DANIELLE DARRIEUX** w przepięknym romansie filmowym reżyserii **Hermana Kosterlitz**

„PARYŻANKA”

Współudział biorą **DOUGLAS FAIRBANKS** i **MISCHA AUER**

Łódź w turnieju państw bałtyckich w grach sportowych

W Warszawie odbyło się walne zebranie Polskiego Związku Piłki Ręcznej. Prezesem został wybrany generał Jur - Gorzechowski. Postanowiono dopuścić do pull finałowej szczyptorniaka męskiego • mistrzostwo Polski 8 drużyna. Poza tym postanowiono przeprowadzić zmiany w przepisach szczyptorniaka żeńskiego: mianowicie zamiast 7 zawodniczek grać będzie w drużynie 11, postanowiono zwiększyć rozmiary boiska i czas trwania gry ustalono na 2x25 min. Poza tym postanowiono zorganizować szereg kursów i obozów letnich, urządzić kilka imprez międzynarodowych, a m. in. turniej państw bałtyckich również przy udziale Łodzi.

Królewiec — Pabianice 19:4

Wczoraj rozegrany został w Pabianicach mecz zapasniczy pomiędzy reprezentacjami Królewca i Pabianic. Zwyciężyła drużyna Królewca w stosunku 19:4!

Jedyną zwycięstwo dla miejscowych odniósł w wadze koguciej Salecki, który pokonał Bergera.

USA—Europa w boksie amatorskim

Najlepsi bokserzy europejscy, podobnie jak w roku bieżącym, udadzą się i w roku przyszłym do Stanów Zjednoczonych, celem rozegrania meczu Europa — Ameryka Północna

O składzie Europy zdecydują wyniki mistrzostw Europy, jakie zakończone zostaną 22 kwietnia 1939 r. w Dublinie. Już w dwa dni później z Dublinia czołowa ósemka pięściarzy Europy wyjedzie do Nowego Jorku.

Oficjalny mecz reprezentacji obu części świata rozegrany zostanie 10 maja w Chicago. Po nim, podobnie jak w r. b., drużyna Europy rozegra dalsze dwa spotkania na terenie amerykańskim.

Przypominamy, że w r. b. drużyna Ameryki pokonała bokserów Europy w stosunku 10:6.

KINO Mimoza

ULICA KILIŃSKIEGO Nr. 178. Dojazd tramw. Nr. 9, 4, 10, 16, 17. Początek seansów: w dni powsz. o godz. 3 pp., w niedziele i święta o 12 w p., ostatni 9 w.

DZIŚ PO RAZ OSTATNI!

Wstrząsający dramat obyczajowy, przedstawiający wielkomięskie bagno moralne, pruderję, alkohol i prostytucję

ZA ZASŁONĄ NA ZAOLZIE

W rol. gl.: Alina Żellńska, Łukowski, Żebczyński, Grabowski i wielu innych. Nadprogram: Wkroczcie do Wojsk Polskich. Następnym program: SZCZĘŚLIWA 13

INHALATOR kleśzronkowy „M. A. M.” suchy i długotrwały środek antyseptyczny, utrzymujący w higienie organy oddechowe i jamę ustną — ułatwia oddech, chroni od kataru i szyści drogi oddechowe. Konieczny dla każdego człowieka od dziecka do starca. Do nabycia w Aptekach i Drogeriach

LABORATORIUM T. SPLITT, Poznań 1.

DZIECI NA ŚLĄSKU OPOL. W SZKOLE POLSKIEJ

90.000

740

Okolo 700.000 polaków żyje na Śląsku Opolskim, części Górnego Śląska o powierzchni 9.695 km. kw. i 1.300.000 mieszkańców. Polacy na Śląsku Opolskim są ludnością autochtoniczną i pracują w kopalniach węgla kamiennego i rudy żelaznej w fabrykach przemysłu metalurgicznego i chemicznego.

Ziemie Śląska Opolskiego z głównym miastem Opolem i Bytomiem są ogniskami intensywnego życia organizacyjnego, społeczno - narodowego, kulturalno - oświatowego i gospodarczego. W tych też miejscowościach ukazują się większe wydawnictwa prasowe ludności polskiej w Niemczech.

Aczkolwiek rządy polski i niemiecki doszły do porozumienia odnośnie poszanowania praw kultural-

nych i gospodarczych mniejszości, wykonanie administracji niemieckiej pozostawia często dużo do życzenia.

Na okolo 100.000 młodzieży polskiej w wieku szkolnym do polskich szkół, ochronek i kursów uczęszcza jedynie 740 dzieci.

Ceny niższe

Drzwi i okna uszczelnione bezkompromisowym systemem. **A. Frydenkonia** *ochrona przed wiatrem, ciepłem, hałasem, - Świadłość długotrwała.* **Dzwonić 173-57** w soboty tel. 222-72

KOMUNIKAT Stow. „Kultur-Liga”

urządza dziś 9.15 w. w FILHARMONII pożegnalne przedstawienie arcydzieła Szekspira

„BURZA”

w piątek 25-go b. m. 8.30 wiecz. w Teatrze Polskim

Ostatnie Abonamentowe Przedstawienie komedii

Skapiec w roli tytuł. **Ludwik SOLSKI**

Bilety do nab. w Stow. „Kultur-Liga” Zachodnia 68, tel. 191-15

Doktor Medycyny **Gustaw Kohn**

specjalista chorób kobiecych i akuserek

POWRÓCIŁ Piłsudskiego 51, tel. 170-03. Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

DOKTOR **KLINGER**

SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)

przeprowadził się na ul. **Przejazd 17**

GODZINY PRZYJĘC: od 9—11 i od 6—8. — Tel. 132-28.

DR. MED. **Rachela Lewi**

CHOROBY DZIECI POWRÓCIŁA

Śródmiejska 27, tel. 142-72. przyjmuje od 4—6.

DR. MED. **JÓZEF IMICH**

choroby uszu, gardła i nosa

przeprowadził się na ul. **Sienkiewicza 42** tel. 209-97

Dr. **AKSELRAD**

przeprowadził się na ul. **Piotrkowska 132**

I piętro. Tel. 186-22.

TYLKO REKLAMA

w dziale DROBNYCH OGŁOSZEŃ GŁOSU PORANNEGO daje odpowiednie rezultaty!

Higiena to zdrowie!

Cyklinowanie, drutowanie i froterowanie posadzek, czyszczenie wstaw i okien, sprzątanie biur i posesi, odkurzenie elektroluzem. Reperacje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.

J. HUPERT i S-ka

Piotrkowska 44. tel. 202-14.

ZAMIAST ODPISAĆ LUB ODRYSOWAĆ — korzystaj z fotokopii „INTRO”

Zamówienia od 2.— zł. przyjmują:

Zakład fotogr. „A. B. C.” PRZEJAZD 1

INSTYTUT „INTRO” PIOTRKOWSKA 80

Skład przyb. fotogr. J. MORGENSTERN PIOTRKOWSKA 40

KINO TEATR METRO PRZEJAZD 2

Pocz. o g. 4

Dziś i dni następnych!

CIEŃ PARYŻA

RUTH CHATTERTON i ADOLF WOHLBRÜCK w filmie p. t.

Moce erotyczny dramat niewinnej dziewczyny, doświadczonej kobiety i prawdziwego mężczyzny.

Nadprogram: Kreskówka kolorowa „Trzej Muszkieterowie”

KINO - TEATR URANIA Cegielniana 2

Dziś wielka premiera! — Wielki podwójny program! — II. — Piękny życiowy film p. t. **„MASKARADA”** W rol. gl. LUIZA RAINER i WILLIAM POWELL. Pocz. codz. o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta 11.30

— I. — Poraz pierwszy w Łodzi! Śmiertelne zmagania ludzi z nadszkrzydłymi bestiami... LWY — TYGRYSY — PUMY — HIENY — oto film p. t. **„Zaginiona Dżungla”** W rol. gl. CLYDE BEATTY i CECYLIA PARKER

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 10 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Ogłoszenia za wiersz milimetryowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej